

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

*Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
м. Київ, МАУП, 27 жовтня 2006 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2008

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Відповідальний редактор *В. М. Чирков*
(видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”)

Становлення і розвиток української державності: Матеріали Всеукр.
С76 наук.-практ. конф., Київ, МАУП, 27 жовт. 2006 р. — К.: ДП «Вид. дім
«Персонал», 2008. — 408 с.: іл. — Бібліогр. в кінці статей.

ISBN 978-966-608-972-7

У пропонованому збірнику подано статті учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43

ISBN 978-966-608-972-7

© Міжрегіональна Академія управління
персоналом (МАУП), 2008
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008

Недзельський П. Д. <i>Військова реформа — політична авантюра влади?</i>	304	Дудник О. В. <i>Вільне козацтво в умовах Української революції (1917–1918 рр.)</i>	376
Патола В. <i>Ідеологічний фактор у контексті історичного розвитку української державності та сьогодення: проблема національного героя</i>	311	Панькин А. А. <i>Былины как реальное отражение качества державности средневековой Руси</i>	380
Наумов В. Л. <i>Система управління якістю в органах виконавчої влади України</i>	318	Мельниченко Д. В. <i>Нормативно-правова база місцевого самоврядування</i>	387
Козуля О. Я. <i>Питання двомовності у контексті становлення української державності</i>	321	Шевченко М. М. <i>Студентське самоврядування у структурі вищого навчального закладу</i>	392
Кривенко О., Лісничий М. <i>Трагедія Бабиного Яру</i>	349	Наумов В. Л. <i>К вопросу гарантий конституционных прав граждан в Украине</i>	399
Малишев О. В. <i>Створення “політичного мікропроцесора”</i>	356	Кичак А. В. <i>Окремі проблеми діяльності міського голови в умовах реформування місцевого самоврядування</i>	402
Кізлінський В. А. <i>Полково-сотенний устрій Першого Гетьманату як територіальна основа самоврядування</i>	363		
Сарган О. <i>Зовнішньополітична функція Верховної Ради України в умовах реформування державної влади</i>	373		

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ОРГАНАХ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

Становлення і розвиток української державності, с. 318–320

Як відомо, 11 травня 2006 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанову за № 614 про запровадження в органах виконавчої влади системи управління якістю. Цією постановою також була затверджена Програма запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади (надалі — Програма).

Система управління якістю в органах виконавчої влади базується на положеннях і принципах міжнародних стандартів ISO серії 9000 як схеми для проведення управлінських процедур таким чином, щоб забезпечити найвищу можливу якість діяльності органів виконавчої влади та їх посадових осіб.

Запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади, як стверджують Програмні положення, сприяє оптимізації процесів планування розподілу ресурсів, а також визначенню додаткових підходів до об'єктивного оцінювання результатів діяльності органів виконавчої влади.

Як визначається у Програмі, необхідність її введення в органах виконавчої влади зумовлена:

- відсутністю єдиних для всіх органів виконавчої влади стандартів і процедур діяльності;
- недостатньою орієнтованістю діяльності органів виконавчої

влади та задоволення потреб споживачів, зокрема у сфері надання послуг;

- низькою якістю значної кількості послуг, що надаються органами виконавчої влади;
- потребою у здійсненні додаткових заходів щодо запобігання виявів корупції серед посадових осіб, уповноважених на виконання функції держави.

Зазначені фактори дають підставу стверджувати, що предметом управління якістю у системі є процедури діяльності органів виконавчої влади та різноманітні адміністративні послуги цих органів.

Як відомо, органи виконавчої влади України є однією з гілок державної влади України, це єдина система, де найвищим органом є Кабінет Міністрів України. З цього випливає, що Кабінет Міністрів має бути об'єктом запровадження системи управління якістю. Однак відповідно до Програми система управління якістю буде запроваджуватися на першому етапі (до 2008 р. включно) тільки в центральних апаратах міністерств та інших центральних органах виконавчої влади, апаратах Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, в обласних апаратах, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Але апарат Кабінету Міністрів України Програмою, на наш погляд, без відомих причин виключений з числа об'єктів запровадження системи управління якістю. Він також, як і всі органи виконавчої влади, потребує підвищення результатів якості та ефективності своєї діяльності.

Аналіз Програми як концептуальної моделі, побудови та функціонування системи управління якістю в органах виконавчої влади України дає змогу зробити низку висновків, які свідчать про певну непродуманість її формування та помилковість вибору базового нормативного акта побудування і функціонування, яка по суті відповідає державним стандартам України (ДСТУ ISO 9001-2001) “Система управління якістю вимоги” (ISO 9001:2000 1ДТ).

ДСТУ ISO 9001-2001 набрав чинності наказом Держстандарту України від 27 червня 2001 р. № 317. Цей стандарт є ідентичним перекладом міжнародного стандарту ISO 9001:2000 “Quality management systems — Requirements”. Цей стандарт замінює стандарт ДСТУ ISO 9001-95 “Система якості. Модель забезпечення якості в процесі прочитування, розроблення, виробництва, монтажу та обслуговування”, ДСТУ ISO 9002-95 “Система якості “Модель забезпечення якості в процесі виробництва, монтажу та обслуговування”, а також ДСТУ ISO 9003-95 “Система якості “Модель забезпечення якості в процесі контролю готової продукції та її випробувань”.

У тексті міжнародного стандарту, який став Державним стандартом, зроблено такі редакційні зміни:

- термін “міжнародний стандарт” замінено на “державний стандарт”;
- стандарт доповнено додатковим додатком В, який містить пере-

лік державних стандартів України, які гармонізовані з міжнародними стандартами.

У зв'язку з цим потрібно відповісти на наступні питання:

1. Яке відношення може мати нормативно-технічний акт, яким є ДСТУ ISO 9001-2001, та його вимоги з управління якістю продукції за питаннями адміністративно-статутно-правового характеру, як визначення порядку координації порядку органів виконавчої влади, інформаційно-методичного забезпечення запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади, організації навчання керівників і фахівців органів виконавчої влади, контролю за запровадженням та ефективністю функціонування системи управління якістю діяльності органів виконавчої влади України?

2. Чому в розробленні системи управління якістю в системі органів виконавчої влади не брали участь загальновідомі інститути Національної академії наук України і галузеві інститути державного управління?

Фахівці цих відомих наукових інститутів, на наш погляд, могли б зробити гідний науковий внесок у розроблення питань створення та застосування системи управління якістю управління діяльністю органів виконавчої влади України. Передусім необхідно пояснити зміст таких понять і термінів, як “якість продукції”, “стандарт”, “стандартизація управління якістю” і “система управління”, які є елементами понятійного апарату цієї системи.

Як відзначається в юридичній літературі, на сьогодні практична стандартизація пішла далеко вперед від теорії, від фундаментальних випробувань проблем, які пов'язані із з'ясуванням сутності стандарту як спеціального акта державного орга-

ну. Категорія стандарту вважається однією з найскладніших і рівною мірою суперечливою у тлумаченні в нашій сучасній літературі. Стандарти в наш час регулюють не тільки поведінку людей відносно природи, техніки, а й їхні взаємостосунки. Незалежно від сфери регулювання сучасні стандарти мають певний соціальний зміст, оскільки вони створюються людьми, які живуть у суспільстві, та є результатом суспільно-виробничої практики. Тому будь-яке правило, встановлене стандартами, стає соціальним. Держава, у свою чергу, за-

безпечує його виконання. Звідси правило, яке охороняється державою, стає змістом правової норми.

Проблема підвищення якості та ефективності діяльності органів виконавчої влади є одним з найважливіших завдань на сучасному етапі державного будівництва, рівень якого здебільшого залежить від науково-технічного прогресу, організації суспільного виробництва, ширшого залучення громадян до вирішення загальнополітичних питань, а також від досягнень розвитку науково-технічного прогресу.